

Hatáskörváltozások a járási hivatalok megalakulásával

Dr. Farkas Edit
aljegyző,
Kaposvár
Megyei Jogú Város

Az államigazgatás átalakítása természetesen magával hozta a hatáskörök változását is. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az államigazgatási hatáskörök jelentős része a települési vagy körzetközponti önkormányzat jegyzőjétől a járási hivatalhoz került. Az állampolgárok az ügyeiket többnyire az addig megszokott helyen, ügyfélfogadási rendben és ügyintézőnél intézhetik, mivel a járási hivatalok az önkormányzattól többségben átvették a feladat ellátáshoz szükséges személyzetet, ingó- és ingatlan eszközöket.

A hatáskörök „szintjei” az alábbiak szerint csoportosíthatók.

I. AZ EGY „SZINTEN”, VAGYIS EGY ADOTT HIVATALNÁL INTÉZHETŐ ÜGYCSOPORTOK

Járási hivatalok hatáskörei

A változással érintett és települési önkormányzat jegyzőjétől *teljes egészében a járási hivatalhoz delegált hatáskörök* az alábbiak:

Az *okmányiroda által ellátott személyazonosító igazolvány, lakcímgazolvány, útlevel, mozgáskorlátozottak parkolási igazolványa, egyéni vállalkozói igazolvány ügyintézés, közlekedési igazgatási igazgatás (gépjárművek forgalomba helyezése, tulajdonjogának átírása, forgalomból történő kivonása), vezetői engedély ügyintézés, a központi személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból adatszolgáltatás.*

A *gyámhivatali hatáskörök* úgy, mint a gyermekelhelyezés, védelembe vétel, a szülői felügyeleti jog gyakorlásával, gyermektar-tásdíjjal, kiskorú házasságkötésének engedélyezésével, örökbefogadással, családi jogállás rendezésével, gyámsági és gondnoksági, valamint vagyonkezeléssel kapcsolatos ügyek.

Kormányokon átívelő törekvés, a már közhelyként hangzó ügyfélbarát közigazgatás megteremtése. A Magyar Program fő célja a Jó Állam megteremtése, amely azt jelenti, hogy az államigazgatás az állampolgárokért van és nem az önmagáért való bürokrácia szolgáloja. Ennek megvalósításaként az államigazgatási hatáskörök jelentős hányada a települési önkormányzatok jegyzőjétől 2013. január 1-jével az országsszerte 178 helyen – a megyei kormányhivatalok szervezeti egységeiként – megalakított járási hivatalokhoz került.

A járási hivatal hatáskörébe tartoznak az *egyes szociális ellátásokkal összefüggő feladatok*: időskorúak járadéka, alanyi és normatív alapon közgyógyellátásra való jogosultság, ápolási és emelt összegű ápolási díjra való jogosultság (méltányosság kivételével), egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapítása.

Egyes, a *kommunális igazgatással összefüggő feladatok*, mint például temetőüzemeltetés engedélyezése és bizonyos állategészségügyi feladatok (pl.: állatotthon létesítésének engedélyezése) is járási hatáskörbe tartoznak.

A *szabálysértési hatósági feladatok* a jegyző hatásköréből már 2012. április 1-jével a

Kormányhivatalhoz kerültek, 2013. január 1-jétől pedig járási hivatali hatáskör lett.

Jegyzőknél maradó ügyek

A helyi viszonyok elengedhetetlen ismerete illetve a helyi mérlegelési lehetőség okán a *jegyző hatáskörében maradnak* a címnilyvántartás, a helyi adóval összefüggő igazgatási, az anyakönyvi és állampolgársági ügyek, a települési polgári védelmi, katasztrófaigazgatási feladatok. A birtokvédelmi, állatvédelmi, a veszélyes ebek nyilvántartásával összefüggő feladatok, az ipar- és kereskedelmi igazgatási ügyek, a magán-szálláshelyek nyilvántartása, a hagyatéki eljárás, a nem alanyi jogon járó szociális ellátások, valamint az óvodáztatási támogatás továbbra is a jegyző hatásköre.

II. „KÉTSZINTŰ” HATÁSKÖRÖK, VAGYIS KÉT HATÓSÁGNÁL IS INTÉZHETŐ ÜGYEK

A járási hivatalnál és a jegyzőknél is meglévő hatáskörök

A lakcímnilyvántartással, a lakcím fiktíválásával kapcsolatos hatáskörök mindkét hatáskör címzettjénél megjelennek, az állampolgároknak választási lehetőségük van, hogy hol intézik ezen ügyeket.

A földművelésügyi, állategészségügyi, a vízügyi, az ipari igazgatással, valamint a környezet- és természetvédelemmel, a közlekedés és hírközlési igazgatással kapcsolatos feladatok esetében szintén lesz feladata a települési jegyzőnek és a járási hivatalnak is.

III. „HÁROMSZINTŰ” HATÁSKÖRÖK, AMELYEK HÁROM HATÓSÁGNÁL INTÉZHETŐK, AZ ADOIT ÜGY FAJTÁJÁTÓL FÜGGŐEN

Az építéshatósági „egyszintű”, vagyis egy hatóságnál intézendő ügyek bizonyos fajtái 2013. január 1-jétől „három szintre” emelkedtek. E szempontból egy részük, mint „első szint” a polgármester, más részük, mint „második szint” a jegyző, míg egy harmadik rész, mint „harmadik szint” a járási hivatalhoz tartozik.

Polgármesteri hatáskör

Az önkormányzati rendeletben meghatározott építési engedélyezési eljárást megelőzően és az ott meghatározott szempontok figyelembevételével kell lefolytatni a

településképi véleményezési eljárást (pl.: ötnél több rendeltetési egységet tartalmazó új épület építése, helyi védett területen védelemmel érintett ingatlanon épület építése, bővítése esetén, ha annak nettó alapterülete meghaladja a 100 m²-t).

Ugyancsak a polgármester hatásköre, hogy az engedély és bejelentés nélkül végezhető építési tevékenység (pl.: helyi egyedi védelemmel érintett ingatlanon a védett épület bontása, közterületen lévő területen kereskedelmi, vendéglátó rendeltetésű épület építése, bővítése, melynek nettó alapterülete a 20 m²-t nem haladja meg) megkezdése előtt – szintén helyi rendeletben meghatározott szempontsor alapján –, a *településképi bejelentés* tudomásulvételéről vagy megtiltásáról dönt.

A *településképi kötelezésre* az önkormányzati rendeletben meghatározott esetekben kerülhet sor, a településképet romboló vagy szabálytalan, elavult, gondozatlan állapotok megszüntetésére.

A jegyző építéshatósági hatásköre

Valamennyi elsőfokú építéshatósági feladatot 2012. december 31-ig a jegyző látta el. Ezek közül 2013. január 1-jétől az alábbi építéshatósági hatásköre maradt a járásszékhely települési önkormányzat jegyzőjének:

Az engedélyezési eljárások fajtái közül az építési, a használatbavételi, a fennmaradási, a bontási engedély kiadása, az építési engedély hatályának meghosszabbítása valamint az építési engedély nélkül végezhető építési tevékenységek tudomásulvétele.

A járási hivatal hatásköre

A sajátos építményfajták, a repülőtér és leszállópályákkal kapcsolatos építéshatósági feladatok, OTÉK-tól eltérés engedélyezése, a Kormány által kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánított építésügyi hatósági ügy, az összevont telepítési eljárással kapcsolatos ügy, az integrált eljárás, ha abban építésügyi hatósági eljárás is lefolytatásra kerül, a kihirdetett veszélyhelyzetben szükséges építéshatósági intézkedések megtétele, valamint ha az egyébként eljáró hatósággal szemben az eljárási szabályok értelmében kizárási ok áll fenn.

A fentiekből első látásra az a következtetés vonható le, hogy a hatáskörök „többszintű” megosztása a jogkövető állampolgárok és a jogalkalmazó szervek számára is „bonyodalmat” okoz.

Az elnevezés és a szervezeti változás azonban nem jelenti azt, hogy az ügyeket másként intéznék, hiszen felkészült, szakértő közszolgák fogadják az ügyfeleket a hatáskörök címzettjeinél. ■

Látogasson el a www.facebook.com/jegyzo.hu oldalra!